

HOOP

Corona maakt veel duidelijk, vergroot veel dingen uit. De fatale gerichtheid van de overheid en subsidie-instituten op stenen bijvoorbeeld. De keuze voor veilig marmer en hardhout boven de altijd onzekere, boterzachte waarde van datgene wat binnen de muren en op het podium te horen, te zien of te beleven zal zijn.

Door Erwin Angad-Gaur Illustratie: Robert Swart

Er is lerend vermogen. Waar het eerste noodpakket voor de culturele sector enkel en alleen op management en stenen gericht was, is binnen het tweede pakket van bijna een half miljard expliciet ruimte voor de kunst en de kunstenaars zelf opgenomen. Hoe, dat zal de komende maanden moeten blijken. Kunstenaarsbeleid is een nieuw fenomeen in Nederland.

Op eenzelfde wijze werd opnieuw pijnlijk duidelijk hoe de moraal in ons protestantse land de ratio politiek overheerst. Ook in tijden van corona. Gij zult werken voor uw brood. En als u aalmoezen wilt, als u voor steun aanklopt, zult u door brandende hoepels moeten springen. Partnertoetsen, vermogenstoetsen, formulieren. (Of ter controle het leger gemeentelijke tan-

denborstelcontroleurs uitgebreid zal worden zal moeten blijken; het zal wel iets doen voor de werkgelegenheid.) De simpele oplossing: minimaal een tijdelijke invoering van een basisinkomen, desnoods enkel in de evident noodlijdende sectoren, was en blijft taboe. 'Gratis geld' staat ons tegen. Liever spenderen wij het dubbele om te controleren en voorkomen dat

'OOK IN TIJDEN VAN CORONA. GIJ ZULT WERKEN VOOR UW BROOD. EN ALS U AALMOEZEN WILT, ALS U VOOR STEUN AANKLOPT, ZULT U DOOR BRANDENDE HOEPELS MOETEN SPRINGEN'

niemand ook maar een cent te veel ontvangen zal. Het zit in ons mensbeeld. Een mensbeeld dat cijfers over het economisch belang van de cultuur onzichtbaar maakt. En dat niet samengaat met de overtuiging dat mensen die gratis brood krijgen toch zullen blijven werken om een deel ervan te kunnen beleggen.

De gedachtegang die ooit, onder het kabinet Rutte I, verantwoordelijk was voor afschaffing van de WWIK, een, volgens cijfers van de overheid zelf, succesvolle regeling (op basis waarvan kunstenaars enkele jaren een basisinkomen ontvingen zonder sollicitatieplicht; een bedrag lager dan de bijstand, maar in de opbouw van een carrière een waardevolle bijdrage). Afschaffing zou een groter beroep op

de (duurdere) bijstand veroorzaken en negatieve gevolgen hebben voor de carrière, voorspelde en waarschuwde het ministerie zelf. Maar kunstenaars geld geven, dat paste niet bij de ideologie van het nieuwe kabinet. (Het is te makkelijk helaas dat louter aan de gedoogsteun van Wilders en de PVV toe te schrijven: geen van de daaropvolgende kabinetten draaide de maatregel terug; binnen de meeste partijen is praten over een nieuwe WWIK een taboe. Wij zijn allen Nederlanders.) Het is vreemd hoe ons land van regeltjes, van verbieden en oogluikend toestaan, in veel opzichten rekkelijker dan onze oosterburen, blind is en blijft voor de realiteit dat de meeste mensen, en dus ook kunstenaars, zich nuttig willen maken. Dat vegeteren misschien een paar weken aangenaam kan zijn, maar maanden- of zelfs jarenlang op

de bank zitten enkel tot frustratie leidt. (Een feit dat velen in meerdere of mindere mate hebben ervaren tijdens de gedwongen, 'intelligente' lockdown: alleen maar thuiszitten, dat houden maar weinig mensen vol.) De kosten van controles, de hindernissen van papier en nog meer papier zijn ideologisch ingegeven. Een ontmoediging hulp te vragen, of positief gedraaid: een stimulans om te blijven werken aan eigen inkomen. Onnodig, omdat iedereen (of ruw de meeste mensen) maatschappelijk meetellen wil. De hoop dat de crisis dat beter zichtbaar maakt, dat uit de crisis wijsheid en verandering volgt, heb ik inmiddels, vele Kamerdebatten en lobbygesprekken verder, vrijwel opgegeven, maar ergens, diep in mij sluimert hij. We kunnen beter. Ik blijf dat stilletjes geloven.

